

KOMRAT DEVLET UNIVERSITETI

«KOMRAT DEVLET UNIVERSITETİNİN BİLİM JURNALI»
JURNALININ REGLAMENTİ

KDU-nın Bilim Senati tarafından

KABLEDİLDİ

№ 10 Protokol

KOMRAT DEVLET UNIVERSITETI
Kalitā hem üüretmāk projesi önetim bölümü

ÖNEDICI DOKUMENTÄR
KALITÄ MENECEMENTİ SİSTEMASI

Yaziya alındı KMS tarafından № 237 09.12.2025

«KOMRAT DEVLET UNIVERSITETİNİN BİLİM JURNALI» JURNALININ REGLAMENTİ

1. GENEL NORMALAR

1.1. «Komrat Devlet Universitetinin Bilim Jurnalı/Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının kurucusu Komrat Devlet Universitetidir

1.2. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalı kiyat hem elektron şekilindä olan reŭenziyalı, gonorarsız periodik bir yayındır

1.3. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalı çıkêr gagauz hem ingiliz dillerindä

1.4. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalı tiparlanêr üçâr bilim profili olan 2 bilim seriyasında:

- «Soŭial bilimnâr» (Filologiya, Pedagogika bilimneri, İstoriya hem Arheologiya);

- «Ekonomika. Hak. Çiftçilik.» (Ekonomika bilimneri, Hak bilimneri, Çiftçilik bilimneri);

«Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının her bir seriyasının tirajı en az 10 ekzemplâr olacek hem dâ elektron variantı KDU saytında jurnalın elektron platformasında erleŭtirilecek

1.5. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalı Araŭtırmalarda hem Üretimdä Kalitâ üseldân Naŭional Agenstvonun (ANACEC) istediinâ hem nasaatına görâ «Instrumentul Bibliometric Naŭional» millet bilim platformasına erleŭtiriler da halklararsı bibliometrik veri tabannarına hem kataloglara girer. (22-ci punkt (k paragrafı) 26 hem 4-cü Ek Notalama Reglamenti, Bilim jurnallarının klasifikaŭıyası hem monitoringi ("Regulamentul cu privire la evaluarea, clasificarea ŭi monitorizarea revistelor științifice"), Moldova Respublikasının nr. 6 18.12.2018 datalı, Eklemâ hem diŭşikliklârân bilâ nr. 72 27.11.2020 datalı hem nr. 15 27.04. 2021 datalı ANACEC tarafından kabledilmiŭtir

1.6. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının herbir seriyasına veriler tiparlı yayın hem elektron yayın için halklararsı identifiŭikaŭıya kodu (ISSN hem E- ISSN)

1.7. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalı Moldova Respublikasının Kiyat palatasında periodik bilim yayını şekilindä yazıya alındı

1.8. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalı kategoriya kazandıktan sora «Bilim profili jurnalların reyestrasına», ANACEC kurumunun nasaat ettii bilim doktoru, habilitat doktoru, universitet konferenŭıarı, universitet profesoru adlarını almaa deyni bilim yazılarını yayınnamak için jurnallar listesinâ girecek

1.9. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalında tiparlanan bilim artikollarına (Digital Object Identifier) elkttron unikal obyektlâr için identifikator DOI verilecek. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının herbir nomerinin periodik yayınlar için (jurnal, gazeta, bilim yayınnarı, almanahlar, hem baŭka seriyalı yayınnar) (International Standard Serial Number) ISSN-si lââzım olsun. Herbir nomerdâ bilim jurnalının adresi hem poŭta indeksi (Index poŭtal) lââzım gôsterilsin

1.10. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının bir nomeri bilim profillerinā görā yıllık yayın sıralına görā seriyalara bölünēr, başka türlü desāk, seriya şekilindā yılda 2 kerā (1 seriyanın 2-şār nomeri yılda) tiparlanēr. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının numerațiyası ikili numerdān olușēr. Bu ikili numerațiya herbir nomerin bilim seriyasına identifiķatiyasını yapmaa kolaylık verer. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının sıra nomeri hem dā jurnalın ıktı gündān bașlayan bir nomeri var. Sıra nomeri yılın kaçıncı jurnal olduunu gösterer, öbür nomer sā yıllar içindā bu jurnalın sıradakı sayısını gösterer. Nomerin yanında jurnalın seriyası, tiparlandı yıl, Reglamentin 26-ncı punktuna görā nr. 6 18.12.2018 datalı. Eklemā hem diișikliklārın bilā nr. 72 27.11.2020 datalı hem nr. 15 27.04.2021 (CC ANACEC) jurnalın kategoriyası gösteriler

1.11. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının yayıncılıı Baș redaktor hem redakțiya kolegiyası tarafından koordinat ediler

1.12. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalında erleștirilān bilim artikollarına ikili rețenziya proțedurası kullanılēr

1.13. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının hazırlanılması, tiparlanması hem daadılması için jurnalın kurucusu Moldova Respublikasının kanonlarına görā Moldova Respublikasının hem așırı devletlerindān olan fizik hem yuridik kișilerdān, hem dā bñdceet dıșı fondlardan var nasıl finans bulsun

2. POLİTİKA, NEET HEM DAAVALAR

2.1. Bilim jurnalının redakțiyasının politikası bilim, güven, dooruluk, profesionallık hem etika temelindā kuruldu. Yayın için koșulları yaratmaa, bilim artikollarını dartıșmaa, bilim dñnnesindā baalantıları genișletmāā, genē bilimcileri bilim alanına çekmāā - bu işlemlnār dā redakțiyanın önemni politikalarından sayılēr

2.2. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının redakțiyasının baș neeti:

-bilim aaraștırmalarının sonuçlarının tiparlanması humanitar bilimnār (filologiya, psiho-pedagogika, istoriya), soēial bilimnār (ekonomika, hak, soēiologiya), natura bilimneri hem uygulamalı bilimnār alanında bilim insannarının türlü temalarda dartıșması, başka bilim okullarınnan (profesörler, bilimcilār, üüretmennār, doktorantlar hem b.) iş birlii kurmaa yardımcı olmaa;

- Moldovadakı bilimcilerin bilim bașarılarının devlet içindā hem dıșında bilim insannarı topluluunda yaygınnaștırmaa, genē bilim insannarının bulunmasına hem ilerlemesinā yardım etmāā.

2.3. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının temel daavası:

- bilim alannarının zamandaș durumunu gösterān original bilim aaraștırmalarının, teoretik hem eksperimental aaraștırmaların sonuçlarını tiparlanmaa;

- üüsek üüretim kurumlarında bilim baalantılarını geliștirmāā deyni yardımı, jurnalın dolayanında bilim șkolalarını formalașmaa, öncü bilim aaraștırmaları hem bilimsel ideyaları yaygınnaștırmaa;

- tanınmış bilim insannarını rețenziya hem bilim yazılarını yazmak için teklif etmāā;

- tanınmış bilim insanları hem praktika uzmanları arasında bilgi paylaşımı hem dialog için bilgi platformasını kurma

3. JURNALI ÖNETİM STRUKTURASI //YAPISI

3.1. Jurnalın yayımlanmasını Baş redaktor gerçekleştirir. Baş redaktor Komrat Devlet Üniversitesinin Bilim-araştırma işleri hem halklararası baalantılar alanında rektor yardımcısının birliktä redakțiya kolegiyasını seçerlär. Redakțiya kolegiyasına girer baş redaktor, bilimsel seriyanın cuvapçı redaktorları hem bilimsel seriyanın bilim komitetinin azaları;

3.2. Redakțiya kolegiyası iki bilim seriyasına görä kurulêr:

- Soşial bilimnär;
- Ekonomika. Hak. Çiftçilik

3.3. Baş redaktor tuttuü görevdän azad ediler da KDU Bilim-araştırma işleri hem halklararası baalantılar alanında rektor yardımcısının nasaatına görä rektorun emirinnän Baş redaktor görevinä alınêr;

3.4. Bilim seriyanı için cuvapçı redaktorlar, redakțiya kolegiyalarının azaları, baş redaktorun nasaatına görä KDU Rektorunun emirina görä işä başlêr

4. REDAKȚIYA KOLEGIYASININ SORUMNULUKLARI

4.1. *«Komrat Devlet Üniversitesinin bilim Jurnalı/Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının baş redaktoru:*

- «Komrat Devlet Üniversitesinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının tiparlanması için bilim önderciliini ilerleder;
- Moldova Respublikasının geçerli zakonnarını hem kullanılan Reglamentin bakılmasına cuvap eder;
- «Komrat Devlet Üniversitesinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalı üüsek kvalifikațiyalı uzmanları hem adlı bilimcileri jurnal işinä teklif etmää yardımcı olêr;
- bilim seriyasına görä redakțiya kolegiyasının kişı sayısına karar verer;
- «Komrat Devlet Üniversitesinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalına tiparlanmak için gelän materiaiların kabulü hem ret edilmesinä karar verer;
- bilim artikollarının rețenziyalastırılmasını ogranizat eder hem kontrol eder;
- «Komrat Devlet Üniversitesinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının bilim seriyanının cuvapçı redaktorlarının işini hem dokumentlerini kontrol eder;
- Moldova Respublikasının Naşional Kitap palatası, Moldova Respublikasının Naşional Bibliotekasının, Moldova Respublikasının hem başka devletlerin üüretim hem bilim kurumlarının jurnalın çalışmasının baalı işi gerçekleştirir;
- «Komrat Devlet Üniversitesinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının Reglamentin 22-nei punkt (k paragrafı), 26 hem 4-üncü Ek Notalama Reglamenti, Bilim jurnallarının klasifikațiyası hem monitoringi ("Regulamentul cu privire la evaluarea, clasificarea și

monitorizarea revistelor științifice"), Moldova Respublikasının nr.6 18.12.2018 datalı, Eklemä hem diișikliklerlän bilä nr.72 27.11.2020 datalı hem nr. 15 27.04.2021 datalı ANACEC tarafından kabledilän ANACEC istem hem nasaatına görä «Instrumentul Bibliometric Național» bibliometrik veri tabannarına registrațiyasınınan ilgili dokumnetlär paketini hazırlêêr;

- sekțiyalara görä bilim jurnalının sayt işini koordinat eder;
- Komrat Devlet Universitetinin saytında jurnal için enilenän bilgileri hem dokumentleri zamanında erleştirer;
- «Komrat Devlet Universitetinin bilim journalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalını KDU bilim bibliotekasının elektron arsenalından yaymaa yardım eder;
- sekțiya redaktorlarının işini kontrol eder, journalı çıkaran tipografiya işini, jurnalın çıkma grafiini kontrol eder hem başka;
- jurnalın titatalanma sıklı sıralamasının sonuçlarını monitoring yapmaa, sonuçları analiz eder hem redakțiyanın verimniliini zeedetmää çalışêr h.b.

4.2. «Komrat Devlet Universitetinin bilim journalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» bilim jurnalının bilim sekțiyası redaktoru:

- «Komrat Devlet Universitetinin bilim journalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» kendi bilim sektoru uurunda bilim jurnalının tipar işini götürer;
- kendi bilim sekțiyasında bilim artikollarının kabletmä hem rețenziyalama işini koordinat eder;
- «Komrat Devlet Universitetinin bilim journalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının bilim uuru hem bölümneri için kendi bilim sekțiyasında baş redaktorlan biriktä cuvap ederlär;
- kendi işindä Moldova Respublikasının kanunlarını, redakțiyanın, KDU rektorunun, rektor yardımcısının hem baş redaktorun kararlarını hesaba alêr;
- kendi bilim alanında üüsek kvalifiikațiyalı uzmanları hem anılmış bilimcileri jurnal işinä teklif etmää yardım eder;
- «Komrat Devlet Universitetinin bilim journalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalına tiparlanmak için gelän artikolların kabledilmesindä hem ret edilmesindä pay alêr;
- kendi bilim alanında çıkan «Komrat Devlet Universitetinin bilim journalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalını zamanında çıkması hem daadılması için cuvap eder;
- bilim alannarında rețenzentlär tehnik baalantı kurêr;
- kendi alanında «Komrat Devlet Universitetinin bilim journalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının redakțiya kolegiyasının toplantılarını geçirer;
- yayın için gelän materialları kableder, registrațiya yapêr, materialları hem rețenziaları toplêêr, elektron variantı, tipara gidän variantı koruyêr da taa sora onnari jurnalın redakțiyasının arhivinä yollêêr;

- çıkan nomer için statistik bilgileri hazırlêr.

4.3. «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalının redakțiya kolegiyasının azası:

- yayına hazırlanan bilim çalışmalarının reŧenziyalama işinâ katılêr;

- «Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalı /Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» jurnalına yayın için gelân materialları kabletmâa hem ret etmâa kararlamak proŧesinâ katılêr;

- redakțiya kolegiyasının toplantılarına katılêr

5. BİLİM ARTİKOLUNU TİPARLAMAK PROŧESİ

5.1. Bilim artikolu elektron formatında Baŧ redaktora veriler. Bilim artikolunu yayınnamak proŧesindâ ŧu dokumentlâr barabar lââzım olêr: el yazısının original olduuna yapılmıŧ kontrol raporu, reŧenziyaların originalı. Doktorluk ŧkolasında üürenân doktorant lââzım getirsın onun statusunu, bilini sferasını hem üürenmâk yılımı inandırان doküment, ya bilim öndereisindân inandırma.

5.2. Bilim jurnalında bilim artikolları parasız tiparlanêr.

5.3. Bilim artikolları bilim jurnalında Açık Giriŧ modelindâ tiparlanêr da, Açık Giriŧ Politikasına görâ (1-inci Eklenti), abonementsiz ya ödeksiz açık bulunêr. Avtorluk hakları korunêr da avtorlar bilim jurnalına hak vererlâr, artikolu ilk kerâ yayınnasın.

5.4. Bilim jurnalında tiparlı bilim artikolları liŧenziya kableder Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) halklar arası liŧenziasına görâ; bu verer kolaylık limitsiz kullanmaa, paylaŧmaa hem tekrarlamaa, tamannayıp original avtorun hem basım kaynaan istemnerini.

5.5. Bilim artikolun tekstindâ veriler avtor(-lar) için bilgi:

- avtorun(-ların) adı, soyadı/familyası (bütün);

- bilim derecesi, bilim titlusu;

- alışmak eri ya da üürendii doktorluk ŧkolasının adı (doktorantlara);

- ORCID ID;

- avtorun(-ların) elektron adresi.

5.6. Bilim arikolunda lââzım olsun bu elementlâr:

- artikolun adı (ingiliz hem gagauz dilindâ);

- anotaŧıya (ingiliz, gagauz hem romın dillerindâ);

- anatar laflar (ingiliz, gagauz hem romın dillerindâ, 5-10 anatar laf);

- kod JEL;

- giriŧ;

- aaraŧtırmak metodları ya metodologiyası;

- literatura kaynaklarını incelemâ;
- kabledilmiş çıkışlar hem diskusiya;
- sonuç;
- bibliografiya listesi.

5.6. Bilim jurnalının Redakțiya politikasına görâ tekst şu formada lââzım olsun (2-nei Eklenti):

- artikolun teksti Microsoft Word for Windows *.doc formatında veriler, sayfanın ölçümü A4;
- kitap şekili, nomersiz sayfalar, bölünmemiş lallar;
- kenarları: saadan, soldan, yukardan, aşaaan 2.0 sm;
- şrift Times New Roman;
- kegel 12;
- sıralar arasında interval 1,15 sm;
- abzaı başı 1 sm;
- atkılar köşeli parantezalarda, nomerlemâk/numeraıya sıravardır;
- teksti genişliinâ görâ düzeltmää;
- el yazısının büyüklüü - 20 000-60 000 nışan (0.5-1,5 tiparlı fıla);
- artikolun başlı/adı ortada, kenar brakılmêêr, büyük bukvalarlan;
- Microsoft Office programa paketindân formula redaktorunu kullanmaa.

5.7. Avtorun teksti onun ana dilindâ yazılmadıysa (gagauzça ya da ingilizçâ), o artikolu redaktiyaya yollamadaan öncâ, lââzım kontrola versin artikolu seçili bilim alanında terminologiyayı bilân ana dili gagauzça ya ingilizçâ olan kişiyâ ya da sertifikatlı çeviriciyâ.

5.8. Redakțiya kolegiyası almêêr hesaba materialları, onnar uymarsa sıralı formal istemnerâ.

5.9. Bilim redakıyasının var hakı nesâ doorutmaa ya da yayına verili bilim çalışmasını ret etmää. Uygun düzeltmelerdân sora artikolu olur tiparlamaa. Bilim jurnalının redakıya kolegiyası tarafından ret edilmiş artikollar hem dokumentlâr avtora geeri çevirilmeer. Dooru itatalar, atkılar hem avtor için informaıya jurnal redakıyasının cuvapçılına girmeer. Bilim jurnalın bakışı var nicâ uymasın artikolun avtorun bilim bakışına. «Komrat Devlet Universitetin bilim Jurnalı/Revista științifică a Universității de Stat din Comrat» bilim jurnalında tiparlanan materiallarda olmaz olsun devlet, izmet, komerıya sferalarından saklı bilim informaıyası. Materialların içindekileri için hem ani o artikol taa ileri başka bilim yayınnarında olmaz tiparlansın bütündân cuvap ederlâr avtorlar. Plagiat bulunduyssa ya bütün tekstin originallı 75%-tân taa azsa (kendi itataları da 15%-tân taa çoksa) artikolları bilim jurnalı ret eder avtorun bilim çalışmasının çıkışlarını tiparlamaa.

5.10. Seriyanın cevapçı redaktoru reŝenziyanın elektron versiyasını avtora yollêêr. Sonuç negativsâ, artikolun elektron versiyasını Reglamentin istemnerinâ uygun doorutmaa deyni avtora yollêêr; artikol tipara kabledilmediysâ, ret cevabın sebepini avtora bildirir.

5.11. Seriyanın cevapçı redaktoru bilim jurnalın Baş redaktoruna reŝenziyanın originalını verir, jurnalın redakŝiyasında 4 yıl korunsun.

5.12. Avtorların dosyesi (artikol, el yazısının originallına yapılan kontrol için raport, reŝenziyanın originalı, doktorluk ŝkolasından belgâ, bilim öndercisindân inandırmak dokumenti) bilim jurnalının konkret kolverimin papkasına toplanılêr. El yazısının originallına yapılan kontrol için rapor, doktorluk ŝkolasından belgâ, bilim öndercisindân inandırmak dokumenti redakŝiyada 1 yıl korunêrlar, reŝenziyanın originalı – 4 yıl.

5.13. Moldova Respublikasının kanonlarına görâ, «Komrat Devlet Universitetin bilim Jurnalı/Revista ŝtiinŝificâ a Universităŝii de Stat din Comrat» jurnalın redakŝiya kolegiyası mutlak yollêêr jurnalın kolverimnerindân lââzımın ekzemplârları biblioteka-informaŝiya organizaŝiyalarına hem universitet bibliotekasına (abonementâ hem okumak salonuna)

6. BİLİM ARTİKOLLARIN REŤENZİYALAMAK PROŤEDURASI

6.1. Artikolun notalanması reşenzentin tarafından bilim artikolunu yayınnamak proŝesindâ önemni bir proŝestir, da redakŝiya kolegiyası bunu ayırca hesaba alêr. Hepsi artikollar dublu kör reşenziyalamak proŝesini geŝerlêr halklar arası prinŝiplerinâ görâ: üüsek kalitâ, tarafsızlık/obyektivlik, açıklık/transparentlik, efektivlik, konfidênŝiallık, bilim aaraştırma etikası, kalitâ cevapçılı, interes konfliktlerini dâ brakmamak.

6.2. Dublu kör reşenziyalamak modelin maanası odur, ani bilim artikolların avtorları ekspert reŝenzentlerin adlarını bilmeêrlêr, nicâ dâ reŝenzentlêr bilmeêrlêr avtorların adlarını hem çalıŝtı kurumları.

6.3. Bilim artikolunu avtor/avtorlar eltron formasında onlayn registraŝiya sisteması aŝırı yollêêr, bundan sora üç etaptan kurulu reşenziyalamak proŝesi çekeder:

1. İlk notalamak etapında artikol plagiat kontrolunu geçer.

2. İkinci etapta redakŝiya kolegiyası bakêr artikolun tehnika istemnerinâ uymasını, hep o sayıda:

- Artikolun başlı/adı lââzım uysun artikolun predmetinâ da nekadar taa konkret hem baalantılı onun neetini açıklasın. Artikolun adı olmaz olsun 10 laftan zeedâ. Lââzım kullanmaa bilim artikolun sferasından sözleri, neçinki aaramak sistemalarında indeksaŝiya ilkin artikolun adına görâ olêr.

- Anotaŝiyada lââzım olsun 200-250 laf da akıla getirtsin bilim alanını, nereyi girer artikol, hem önemni kabledilmiş çıkışları. Anotaşıyanın iki temel neeti var: aktuallı göstermââ, originallı hem aaraŝtırmak kalitesini, hem annadabimââ okuyucuya, var mı onun interesi bu işâ osa yok mu.

Anotaŝiya verilêr bazasında klasifikaŝiya yapmaa kullanılacak, onun için o lââzım çeksın okuyucuyu, ani taa okumadı artikolu. Anotaŝiyada diil lââzım olsun bibliografiya atkıları.

- Anatar laflar lââzım göstêrsin artikolun özünü hem sıralasın anatar annayıŝları, ani işin bilim alanına baalı. Onnar lââzım yazılınnar bir sırada, artikolda azalmak maanasının önemine görâ.

- Kod JEL bilim artikolunun uuruna lââzım uysun.

- Giriş yazdırır işin bütündən bilim kontekstini, bakılan problemləri hem onların araştırmakta önemini, bilim hipotezasını hem seçilmiş hem kullanılmış temel metodologiyayı, artikolda verilən abzafların strukturasını.

- İçindekileri lăăzım olsun bu uurda araştırmının çıkışı, onun strukurası da olsun logikalı. Okuyucular avtorların yaklaşımını anlayabilsinnär deyni. lăăzım şu istemnerä uymaa: bilim stilini hem bu uurda kabledilmiş terminologiyayı kullanmaa, araştırmak metodlarını yazdırmaa; çıkışları açık yazdırmaa hem onların sonucunu belirlemää.

- Sonuçta lăăzım bütünneştirmää işin faydasını, çizdirmää onun önemini hem ötää dooru gelən araştırmaların uurunu göstermää.

- Tehnika parametralarını lăăzım bakmaa hem bilim artikolunu düzeltmää Redakşıya kolegiyasının istemnerinä görä.

3. Notalamanın üçüncü etasında Redakşıya kolegiyası artikolu yollêêr bu uurda iki speşialist reşenzentä, ani araştırmının bilim paalılığını kantarlayaceklar. Üçüncü etapta iki reşenzentin bakışları biri-birindän kayet uzaksaydı, bilim çalışması yollanılêr üçüncü reşenzentä. Notalamak anonim formasında geçer, avtorun(-ların) adı bilinmâz kalêr.

6.4. Jurnalın baş redaktoru bilim artikolunu (el yazısını) reşenzentä yollêêr. Reşenzent olabilir bilim jurnalın veri bazasından ekspertlär (kimin ilgili uurda doktor habilitat ya bilim doktoru derecesi var, ya da bilim titlusu var). Redakşıya kolegiyası azaları reşenzent olamazlar.

6.5. Reşenzent 10 (on) işlenir günün içindä seriyanın cuvapçı redaktoru yazılı imzalanmış reşenziyayı (Eklenti 3) kiyatta yazılı hem elektron formatında getirer.

6.6. Reşenziyalamak şu kriteriyalara görä geçiriler:

- fundamental hem uygulama karakterindä bilim problemlarını açıklayan jurnalın istemnerinä redakşıya politikasına hem konşepşiyasına uyması, artikolun içindeki, struktura yakışıklı;
- artikolun adlamasında adekvat formulaştırmak (kısalık, içindikisinä yakışıklık);
- bilim artikoluna struktura istemnerini uydurmak: anotaşıya hem anatar laflar (ingiliz, gagauz hem romın dillerindä), giriş, kullanılan metodologiya, kazanılmış çıkışlar, sonuç, bibliografiya atkıları;
- anotaşıyanın aktuallı (informativlik, sıralık, artikolun bütün içindeliini gösterän temel momentlär);
- artikolun bilimsel karakteri (gipotezaların teoretik argumentlenmesi hem formulirovkası, logikayca düzennenmesi/strukturası hem argumentlerin baalantısı, bilim katkısının aktuallı hem originallı);
- açıklamak stili (annaşıklık, aktuallık, akademik leksika, gramatika kurallarına uymak);
- grafik tanıtım, tablişaların hem resimnerin lăăzımını inandırmak, bakılan temaya onların yakışması);
- avtorun teklifleri hem çıkışları;
- bibliografiya (artikol temasınan ilgili aktual kaynaklar).

6.7. Kabledip reŕenzentlerdän reŕenziyaları. seriyanın cuvapçı redaktoru jurnalın baŕ redaktorunnan annaŕıp, seęerlär oturuŕ datasını da redakŕiya kolegiyasının toplantısını belli ederlär. Redakŕiya kolegiyası oturuŕların sıralını jurnalın Baŕ redaktoru belli eder.

6.8. Redakŕiya kolegiyası oturuŕunda hepsi materialları bakêr da artikolların bitki listesini kableder, ani «Komrat Devlet Universitetin bilim Jurnalı/Revista ŕtiinŕifică a Universităŕii de Stat din Comrat» sıradakı kolverimindä tiparlanaceklar. Oturuŕta reŕenziyaları okuyêrlar da karar alêrlar, yayınnamaa mı, taa doorutmaa mı osa ret etmäâ mı.

6.9. Reŕenziya vermää proŕesindä karıŕıklık olarsa, materialın yayınnaması için soruŕu redakŕiya kolegiyası azaları aŕık seslän kararlêêr. Bitki karar ses çokluunnan alınêr. Ses sayısı birtürlüysä. Baŕ redakturun sesi geçer.

6.10. Hepsi reŕenziyalamak etaplarının sonunda bilim artikoluna ŕu notalardan biri veriler:

- **kabledildi:** artikel kabledildi, ama Baŕ redaktor var nicä istesin kimi terminnerin aŕıklamasını;
- **kimi diiŕilmeklêrlän kabledildi:** artikel kabledildi, ama Baŕ redaktor var nicä istesin bibliografıya atkılarının formativ stilini enidän bakılmasını;
- **läâzım doorutmaa:** ŕindi artikel kabledilmeer, neçinki taa läâzım doorutmaa, taa sora kabledilirsä karar tiparlamaa artikolu (bu proŕes geçer Baŕ redakturun hem avtorun/-ların arasında);
- **çok diiŕiklik hem reŕenzentlerä tekrar yollamak:** Baŕ redaktor ya da reŕenzentlerin biri sayêr, läâzım mı artikolda buncak işleri diiŕtirmää hem läâzım mı enidän ekspertiza proŕesini çeketmäâ;
- **ret etmêk/geeri çevirmêk:** ŕu variantta artikolu yok nicä bilim jurnalında tiparlamaa.

Artikolu, ani läâzım taa düzeldilsin, bu alanda speŕialistlär tekrar bakacek hem kontrol edecek, netakım tekliflär hesaba alındı, yanniŕlıklar dooruduldu da avtorun intelektual çalıŕması taa kaliteli oldu.

Reŕenziyalamak çıkıŕlarına görä geeri çevirilmiş artikolu avtor(-lar) derindän işlediktän sora var nasıl tekrar verilsin yayına. Son notalamanın çıkıŕlarını avtora(-lara) bildiriler, ki bilim çalıŕmalarının kalitesi üüselsin

7. ARHİVLEMÄK POLİTİKASI

7.1. «Komrat Devlet Universitetinin bilim Jurnalı/Revista ŕtiinŕifică a Universităŕii de Stat din Comrat» jurnalında tiparlanmış artikollar redakŕiya kollegiyası tarafından Komrat Devlet Universitetinin inŕituŕional repozitoriyasına avtomatik koyulêr. Bölä yapılêr, aniki artikollar uzun vakıt korunsun, Aŕık Eriŕim olsun hem araŕtırma sonuğları taa ii görünsün;

7.2. Bilim artikollarının avtorları da, embargo olmadan, kendi işlerinin hertürlü versiyasını (preprint, postprint ya da son tiparlanmış versiya) baŕka inŕituŕional ya da tematik repozitoriyalara, ya da kendinin internet-sayfalarına serbest koyabilirler - eer bütün ŕıtata hem DOI-baalantısı verilärsa da original publikaŕiya olarak «Komrat Devlet Universitetinin bilim Jurnalı/Revista ŕtiinŕifică a Universităŕii de Stat din Comrat» jurnalı gösterilärsä

8. SONUÇ DÜZENLEMELERİ

8.1. Bu Reglament KDU Senatı tarafından kablettiktän sora kuvedä girer.

AÇIK ERIŞİM POLİTİKASI

Komrat Devlet Universitetinin tarafından kabledilmiş. Komrat Devlet Universiteti (KDU) bilgilerin açık yayılması için Açık Erişim global iniyativasının strategiye önemini tanıyêr. Universitetin bilim yayınları digital kontent geliştirmek kolaylıklarından hem lokal bilgilerin digital ortamda geniş yayılmasından faydalanmaa çalışêr.

Artikollar Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) liyenziasınınan tiparlanêr. Creative Commons Attribution License temelindä liyenzia kabledip, Komrat Devlet Universitetinin bilim jurnalında artikollarını tipara verân avtorlar kendi işlerinde avtor haklarını koruyêrlar. Bu liyenzia izin verer artikolları engelsiz enidân kullanmaa hem yaymaa, eer original işä dooru titat yapılrısa, avtor hem publikaşıya kaynaa gösterilêrsä. Her kişinin hakkı var tiparlanmış işi kullanmaa, eer CC-BY liyenziasının kurallarını gözetêrsä. Avtor yayıncıya işi vereräk, tiparlama hakkını verer.

Komrat Devlet Universiteti kendini baalcêr bilim sonuçlarını Açık Erişim prinçiplerinnân yaymaa, araştırmacıları desteklemää açık erişimin global iniyativasını - kendi artikollarını Açık Erişimni jurnallarda tiparlayarak hem araştırma sonuçlarının yayılması alanında en ii standartlara etişeräk.

Açık Erişim formatında araştırmaların tiparlanmasının temel strategiyaları:

1. Bilim publikaşıyalarına Açık Erişim iki birbirini tamamlayan modelin yardımınnan getirilir:

a) kendindän arhivlemek Komrat Devlet Universitetinin instituşional repozitoriyasında hem bilim jurnalının ofişial sayfasında;

b) KDU jurnalının hepsi nomerlerini DOAJ (Directory of Open Access Journals) halklararası registrasında hem başka halklararası bilim platformlarında tiparlamaa.

2. KDU tarafından bilim jurnalında tiparlanmış hepsi publikaşıyalar, tiparlanma gününädän, Komrat Devlet Universitetinin instituşional repozitoriyasına koyulacek.

3. Avtorlar tarafından yayıncıya verilmiş izin - geeri alınmaz hem eksklüziv olmayan liyenzia olarak - avtor hakkının gösterdii hepsi hakları gerçekleştirer hem izin verer tiparlanmış materialları Açık Erişimdä yaymaa;

4. Komrat Devlet Universitetinin Açık Erişim politikası ROARMAP-ta (açık erişimni depozit mandatlarının hem politikalarının Registrası) korunacek. Bu instituşional Açık Erişim mandatu izin verer bilim araştırmalarının sonuçlarına açık erişim vermää. Bu mandatu kabul edän universitetlär hem araştırma kurumları kendi araştırmacılarından bekleerlär reşenziyalı bilim artikollarına Açık Erişim versinnär;

5. Komrat Devlet Universitetinin instituşional repozitoriyasının içindekilerine IBN-dä (Açık erişimli Milli Bibliografik Registri) registraşıya yapılacek. Bu politika hepsi tiparlanmış bilim artikollarına uygulanacek;

6. Hepsii ilgili taraflar - bilim araştırmalarını yapan hem destekleyän bilim kurumları, araştırma sonuçlarını yaradan araştırmacılar, bibliotekacılar hem başka ilgili kişiler - lääzım yardım etsinnär Açık Erişim (Open Access) rejimindä publikaşıyalara hızlı hem eektiv geçmää

Artikollara düzennenmäk istemneri

MATERIALLAR İÇİN GENEL İSTEMNÄR

1. Tekstin formatı: Microsoft Word (*.doc, *.docx);
2. Tekstin dili: gagauzça, ingilizçä;
3. Orientaşıya: A4, kitap düzeni;
4. Kenarlar (üst. alt. sol. saa): 2 sm;
5. Şrift: Times New Roman, ölçü (kegl) - 12;
6. Sıralar arası interval: 1.15;
7. Artikolun büyüklüü: 20 000 - 60 000 nışan (0,5-1,5 tipar yapraa)
 Nicä belirlemää büyüklüü hem onu kontrol etmää:
 a) artikolun tekstinı ayırmaa (adı. avtorun adı. annotaşıya. anatar lafları hem bibliografiya sayılmêêr);
 b) kursoru üst paneldä «Reşenziyalamak» bölümünä getirmää hem sol butona basmaa;
 v) sora kursoru «Statistika» altbölümünä getirmää hem genä sol butona basmaa;
 g) «Nışannar (boşluksuz)» göstericisinä bakmaa.
8. Bir artikolda avtorların sayısı: 3 kişidän taa çok olmasın

ARTİKOLUN DÜZENENMESİ

Artikolun içindä tekstin erleştirilmesi hem strukturası:

1. Artikolun adı: büyük (başlık) bukvalarlan ingiliz dilindä, sora gagauz dilindä (şrift – kalın, ortada düzennenmäk);
2. Avtor(lar): Ad hem familiya, ORCID, alttakı sırada – avtorun baalı oldu bilim yada üüredicilik kuruluşu (küçük bukvalarlan, saa kenara düzennenmäk);
3. Annotaşıya: ingiliz, gagauz hem rumın dillerindä, 200–250 laf, italik (genişliinä düzennenmäk, abzağ - 1 sm). «Anotaşıya» lafının kendisi (ingiliz, gagauz hem rumın dillerindä uygun laf) da kalın şriftlän gösteriler;
4. Anatar laflar: ingiliz, gagauz hem rumın dillerindä, 5–10 laf, italik (genişliinä düzennenmäk, abzağ - 1 sm). «Anatar laflar» sintagmasının kendisi (ingiliz dilindä uygun sintagma hem alttakı abzağlarda gagauz hem rumın dillerindä) dä kalın şriftlän ayırılêr. Anatar laflardan sora, artikol tekstindän öncä, bir sıra boş brakılêr;
5. Artikolun teksti. genişliinä görä düzennenmäk, abzağ - 1 sm. Aşaadakı material annatma formasının katılması (opşional):

a) Giriş. Giriştä läüzim kısaca artikolun temasını geniş konteksttä tanıtmää hem aaraştırmannın önemniini altını çizmää. İş läüzim olsun aaraştırma temasına görä kaynakların incelenmesini. Aaraştırmaların şindiki durumu läüzim dikkatlı bakılsın, hesaba alarak şindiki temel publikaşıyalari, angıları kullanıler. Giriştä läüzim belirlensin konkret gipotezalar, angıları aaraştırma süresindä kontrol ediler. Läüzim olursa, dartışmalı hem ayrılan fikirlär gösteriler. Läüzim bibliografiya aaraştırmadan yapılmış temel sonuçları ayırmaa hem artikolda aaraştırmannın baş neetini göstermää.

b) Materiallar hem metodlar. Tiparlanmış sonuçları tekrarlamaa hem geliştirmää kolaylık vermää deyni, materiallar derindän tanidilêr. Eni metodlar lääzim detallı tanidilsın, uygun atkı, nicä dä ii bilinän metodlar kısaca tanidilabilir hem uygun ıtat yapılabilir.

v) Sonuçlar. Araştırma sonuçlarının kısa hem dooru yazılması, onların interpretaıyası hem bu temeldä yapılan çıkışlar. Her resim/tabliıa için önceki abzaıta uygun atkılar hem açıklamalar verilmelidir.

g) Diskusiya. Sonuçların hem onların interpretaıyasının önceki araştırmalar hem olan gipotezalar bakımından dartışılması. Sonuçları hem onların önemini en geniş konteksttä lääzim bakılsın. Araştırmaların ilerdeki yolları da var nasıl açıklansın. Bu bölüm «Sonuçlar» bölümünnän birleştirilabilir.

d) Sonuçlar (çıkışlar). Burada lääzim olsun araştırma sonuçlarının temelindä yapılmış açık hem kısa çıkışlar.

6. Atkılar:

a) Bibliografiya kaynaklarına mutlak lääzim. Köşeli parantezalarda gösteriler: kaynaan nomeri, virgüldän sora da sayfa nomeri. örnek: [5, s. 115] ya da [8, s. 98–101]. Eer atkının yanında punktuaıya nışanı varsa (nokta, virgül h.b.), o nışan atkıdan sora koyulêr.

b) Tabliıalara hem resimnerä (varsa). Önceki abzaıta gösteriler hem yuvarlak parantezalarda gösteriler, örnek: (Tab. 1) ya da (Res. 1). Eer atkının yanında punktuaıya nışanı varsa (nokta, virgül h.b.), o nışan atkıdan sora koyulêr.

7. Tabliıalar. Tabliıanın üstündä «Tabliıa» lafınnan gösteriler, sora arap ıfıralarlan sıra nomeri verilir, noktadan sora da tabliıanın adı ortada yazılêr. «Tabliıa» lafı hem sıra nomeri noktadan sora kalın şriftlän gösteriler.

8. Resimnär. Hertürlü grafik materiallar (çizgilär, shemalar, diagramalar, resimnär h.b.) alttan «Resim» lafınnan gösteriler, sora arap ıfıralarlan sıra nomeri veriler, noktadan sora da adı ortada yazılêr. «Resim» lafı hem sıra nomeri noktadan sora kalın şriftlän gösteriler.

9. Bibliografiya. Artikolun sonunda kaynaklar alfabet sırasına görä erleştiriler: ilkin latin grafikasında, sora kiril grafikasında. Bir avtorun birtürlü grafikadaki işleri tiparlanmakta hronologiyaya görä sıralanêr.

Bibliografiya kaynaklar bu örneklerä görä hazırlanêr:

a) Kitaplar: ROACH, P. English Phonetics and Phonology, A practical course. Fourth edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2009. 283 p. ISBN 978-0-521-71740-3

b) Kitaplardaki artikollar: ILIE, L.-N. Teaching Literature to Foreign Students: Diffıculties and Suggestions. In: Paths of Communication in Postmodernity. Târgu-Mureş: Arhipelag XXI Press, 2020, p. 165–171. ISBN 978-606-8624-00-6

v) Jurnallardaki artikollar: BABÎRĂ, N. Fonetica: ramuri, concepte, teorii şi metode de cercetare. Univers pedagogic, 2019. nr. 3 (63). p. 14–22. ISSN 1811-5470

g) Disertaıya avtoreferatları: PETRICIUC, L. Dezvoltarea competenıei de comunicare în limba engleză prin intermediul textului literar. Rezumatul tezei de doctor în ştiinıe pedagogice. Chişinău, 2021. 34 p.

d) İnternet kaynakları: TICUȚĂ, E.R. Literatura în predarea limbii engleze. Școala argeseană, 2016, octombrie. Var nică bakılsın: <http://www.scoalaargeseana.ro/didactica-magna/1334-literatura-in-predarea-limbii-engleze> [danışmak datası: 25.01.2022]

Notlar:

1. Birkaç (iki hem taa çok) avtor varsa, onnar : (; noktalı virgüllan) nişaninnan seçiler kalanı da yukardakı örneklerä görä gösteriler;
2. Eer aaraştırmada disertațiya kullanılsa, Bibliografıyaya onun avtoreferatı koyulêr da artikol tekstindä uygun atkıları kullanılêr. Disertațiyanın kendisini hem dâ başka tiparlanmamış işleri Bibliografıyaya koyulmêêr hem onnar için atkılar verilmeer, eer onnar yayın evindä tiparlanmadıysa hem publikațiya statusları yoksa

EKLENTİ 3

REȚENZIYA FORMASI

0 = informațiya yok; 1 = etersiz; 2 = eterli; 3 = ii; 4 = pek ii; 5 = käämil

Nr.	Kriteriyalar	Elementlär	Verilmiş punktaj
1	İşin adının uygun formulaştırılması	1. Adın kısalı, informativ karakteri hem artikolun içindekisinä uygunuu	
2	Aaraştırmanın önemi hem faydası	2. Aaraştırılan temanın aktuallı, diskusiya açmak potențialı	
		3. Aaraştırmanın bilimä, üüretimä, ekonomikaya getiricää fayda	
3	Originallık hem enilik	4. İşin enilik derecesi, bu temada tiparlanmış işlär arasında rețenziyalı artikolun eri	
		5. Bakılan problematikanın original yaklaşıımı	
4	Bilim kalitesi	6. Aaraştırmanın teoretik temellenmesi, teoretik analizin çıkışlarına görä gipotezaların uygun formulaştırılması	

		7. Modern bilim başarılarına görä metodolojiya, eksperimental, statistika h.b. yaklaşımınarın uygun kullanılması	
		8. Aaraştırmanın logika strukturası hem eterli detalizațiya	
		9. Argumentlerin uygunuu, erişilmiş sonuçların bilim interpretațiya	
		10. Sonuçlara, interpretațiyalara hem çıkışlara avtorun dikkatı	
		11. Bilim yanlışlıklarının hem yanlış konseptiyaların olmaması	
		12. Kabledilmiş çıkışlara uygun analiz yaptıktan sora temellenmiş sonuçların derecesi	
		13. Bilim sonuçlarının halklararası uuruna görä kıymeti	
		14. Aaraştırmanın açıklı hem annaşılmaması, yazılışının kısa karakteri, ortografiya hem punktuațiya kurallarının dooru kullanılması	
5	Annatmak stili	15. İşin grafik prezentațiya, figuraların hem tabloların raşional kullanılması hem onnarın aaraştırılan temaya uygunuu	

		16. Kullanılan atkılarının yardımınan teksttā aaraştırılan ideyanın uygun gösterilmesi	
		17. Aaraştırılan temaya göre uygun bibliografiya kaynaklarının kullanılması	
6	Bibliografiyada kullanılmış usullar	18. Halklararası uurda bilinir jurnallardan یتatalar	
		19. Kullanılan verilerin dooruluu	
7	Etika aspektleri	20. Plagiat elementlerinin olmaması	
Toplam punktaj:			
Komentariyalar: kriteriyalar (elementlär) için verilmiş punktajın argumentlenmesi			
		kabul edildi	geeri çevirildi
Redaktorun rekomendaıİYaları			ret edildi
Avtora verilän rekomendaıİYalar (diışikliklär/tamannamaklar; metodika teklifleri; literatura h.b.			

Not: Teklif: 50 punktтан aşaa toplayan artikel ret ediler; 50-75 punkt toplayan artikel geeri çeviriler (avtor tamannasın/diıştırsın/doorutsun işi; 75 punktтан yukarı toplayan artikel kablediler. Reıenziya fişasını (ya da fişanın bir parçasını) hazırladılar İnformaıİya Toplumunu Geliřtirmä İnstitutunda, «Naıİonal Bibliometrik İnstrument» proektindä